

EU4Energy

Platforma pentru Dezvoltare Locală Durabilă

Data: 15.04.2025

Locație: Hotel Radisson Blu Leogrand, str. Mitropolit Varlaam 77, Chișinău

AGENDA

Moderatoare: Lilia Rusu, expertă CoM East

09:30 - 10.00	Înregistrarea participanților – Cafea de bun venit
10:00 - 10:30	BUN VENIT ▪ Darya Mustafayeva, Manageră de program, DG ENEST (ex NEAR), Comisia UE ▪ Solomon Ioannou, Manager de program, Delegația UE în Moldova ▪ Carolina Novac, Secretară de Stat, Ministerul Energiei ▪ Aliona Rusnac, Secretară de Stat, Ministerul Mediului ▪ Christophe Frering, Lider de echipă al Secretariatului CoM Est
10.30 - 11.00	Realizările CoM East până în prezent și Direcțiile viitoare pentru inițiativele de dezvoltare durabilă ▪ Christophe Frering, Lider de echipă CoM Est ▪ Irina Plis, Expertă națională CoM East pentru Moldova
11.00 - 11.15	Fotografie de grup
11:15 - 12:15	PANEL I - ULTIMELE MODIFICĂRI ÎN POLITICILE NAȚIONALE ȘI COM Aspecte principale ale prezentării: ○ Analiza celor mai recente modificări în politicile naționale și ale CoM: Elaborarea planurilor locale de acțiune climatică aliniate cu politicile naționale privind clima, conform Legii Naționale privind Acțiunile Climatice. Un pas critic în acest proces este menținerea experienței PAEDC-urilor elaborate în cadrul CoM până în prezent, precum și furnizarea de recomandări pentru dezvoltarea unei viitoare metodologii standardizate pentru PAEDC (Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă), care să integreze experiențele și perspectivele semnatarilor Convenției Primarilor pentru Climă și Energie (CoM SIGNs). ○ Prezentarea celor 2 noi opțiuni pentru obiectivele de reducere a emisiilor de GES pentru semnatori. Discuție privind modul în care politicile și strategiile naționale pot sprijini mai eficient implementarea măsurilor climatice la nivel local. Analiza rolului Guvernului în susținerea implementării PAEDC-urilor. Vorbitori: ▪ <i>Planul Național pentru Energie și Climă și corelarea acestuia cu planurile locale</i> Carolina Novac, Secretară de Stat, Ministerul Energiei Lucia Arseni, directoare adjunctă, Centrul Național pentru Energie Durabilă ▪ <i>Planul integrat pentru energie și climă în conformitate cu Legea privind acțiunile climatice. Viziunea strategică pentru decarbonizare și obiective de reducere a emisiilor de CO2, care urmează să fie transpuse la nivel local, inclusiv prin PAEDC-uri.</i> Aliona Rusnac, Secretară de Stat, Ministerul Mediului ▪ <i>Implementarea PAEDC-uri la nivel local și sinergia cu documentele de politici naționale. Oportunități, bariere, provocări</i> Leonid Boaghe, Primarul satului Sireți

	Întrebări și răspunsuri
12.15 - 13.15	Prânz
13:15 - 14:15	PANEL II - SPRIJIN PENTRU FINANȚAREA PROIECTELOR PAEDC Aspecte principale ale prezentării: Această sesiune va evidenția diverse oportunități financiare și de asistență tehnică, atât naționale, cât și internaționale, care sprijină dezvoltarea durabilă. ▪ <i>Actualizarea Foii de Parcurs Națională și corelarea propunerilor cu provocările existente</i> Valentina Casian, primară a municipiului Strășeni, președintă PDL ▪ <i>Conectarea localităților la finanțarea climatică: cartografierea donatorilor, investitorilor și sinergiilor</i> Inga Podoroghin, consilieră în domeniul climei ▪ <i>Oportunități de dezvoltare a managementului energetic prin Programul LEEN</i> Marco Buchel, Manager proiect, Eficiență energetică pentru Moldova (E4M), GIZ ▪ <i>Crearea Comunităților Energetice ca unul dintre instrumentele dezvoltării durabile</i> Lilia Curchi, manageră proiect AEER, Proiect NRGCOM / PNUD Întrebări și răspunsuri
14:15 - 15:15	PANEL III - PREZENTAREA CELOR MAI BUNE PRACTICI DIN LOCALITĂȚILE CONVENȚIEI PRIMARILOR PENTRU ENERGIE ȘI CLIMĂ Temele principale ale prezentării: Această sesiune va evidenția exemple de succes pentru a demonstra cum administrațiile locale pot accesa strategic oportunități de finanțare naționale, internaționale și din sectorul privat, în vederea promovării sustenabilității în comunitățile lor. ▪ <i>Capacități locale pentru implementarea proiectelor de infrastructură</i> Petr Comarov, director dezvoltare AEER ▪ <i>Finanțarea dezvoltării durabile prin obligațiuni verzi</i> Anatolie Topal, primarul municipiului Ceadâr-Lunga ▪ <i>Valorificarea potențialului de finanțare: puterea de grupare a proiectelor verzi și portofoliul de proiect CoM-East pentru dezvoltarea urbană durabilă. Experiența Ucrainei</i> Maksym Vereshchak, CoM East Coordonator Dezvoltare Durabilă Locală Întrebări și răspunsuri
15:15 - 15:45	Pauză de Cafea
15:45 - 16:30	CEREMONIA DE PREMIERE Înmânarea stegulețelor și certificatelor pentru noii semnatori CoM: Baurci-Moldoveni, Beșghioz, Călinești, Cioc-Maidan, Crihana Veche, Raionul Drochia, Gangura, Izbește, Micleușeni, Otaci, Stolniceni, Varvareuca, Slobozia Mare, Soroca, Raionul Sîngerei, Onițcani, Sîngerei Noi, Milești, Țipala. Fotografii cu noii semnatori DISCURS DE ÎNCHEIERE ▪ Christophe Frering, Liderul echipei CoM Est ▪ Darya Mustafayeva, Manageră de program, DG ENEST (ex NEAR), Comisia UE ▪ Irina Plis, Expertă națională CoM East pentru Moldova

EU4Energy

DATE DE CONTEXT:

Scopul evenimentului:

Scopul celei de-a 4-a întâlniri PDLĐ este de a continua să ofere o platformă de interacțiune între semnatarii Convenției Primarilor din Moldova și părțile interesate cheie, facilitând inițiativele de dezvoltare durabilă la nivel local.

Obiectivele cheie ale evenimentului:

1. Discuție despre cele mai recente modificări în politicile naționale și CoM:

Oferirea recomandărilor pentru dezvoltarea planurilor locale de acțiune în domeniul climei, aliniate cu politicile naționale în domeniul climei, conform Legii privind Acțiunile Climatice. Un element critic în acest proces este păstrarea experienței Planului de Acțiune pentru energie durabilă și climă (PAEDC) elaborat până acum în cadrul Convenției Primarilor, împreună cu furnizarea recomandărilor pentru crearea metodologiei viitoare a unui PAEDC standardizat (care încorporează experiențele și perspectivele semnatarilor CoM).

2. Prezentarea a două noi opțiuni pentru obiectivele de reducere a emisiilor de GES pentru semnatori:

Obiective actualizate de reducere a CO₂ pe termen lung și modalități de implementare.

● Noile ținte vizează reducerea emisiilor de CO₂ cu cel puțin 60% până în 2050 față de 1990. Acest obiectiv este condiționat de procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, având în vedere că aderarea va aduce mai multe oportunități în implementarea de noi proiecte și dezvoltarea (inclusiv a infrastructurii) cu emisii scăzute.

● Pentru localitățile care utilizează un an de referință după 2005, obiectivul este reducerea emisiilor de CO₂ între 40% și 60% până în 2050.

3. Prezentarea și dezbateră foii de parcurs naționale actualizate:

- Accent pe cele mai recente evoluții, provocări și soluții pentru investițiile în acțiuni climatice și de adaptare în Republica Moldova.
- Explorarea modului în care necesitățile de investiții la nivel local pot fi conectate cu mecanismele financiare naționale și internaționale destinate sprijinirii eficienței energetice, energiei regenerabile și măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
- Prezentarea modelelor de succes din cadrul CoM ca experiențe de referință.
- Evidențierea localităților din Republica Moldova care sunt lideri în dezvoltarea durabilă prin implementarea cu succes a acțiunilor climatice.
- Explorarea soluțiilor pentru gruparea proiectelor mai mici de climă și adaptare în pachete de investiții mai mari, evidențiind modul în care această abordare poate atrage finanțare, eficientiza implementarea proiectelor și reduce riscurile.
- Abordarea necesității managementului energetic.
- Explorarea posibilităților de creare a comunităților energetice.

4. Prezentarea Planului de Acțiune CoM-East pentru 2025:

- Prezentarea cadrului strategic și a obiectivelor Planului de Acțiune CoM-East, stabilind direcția pentru acțiunile climatice și energetice în anii următori.

5. Ceremonia de înmânare a stegulețelor și certificatelor pentru noii semnatori CoM.

Scurt istoric:

Platforma pentru Dezvoltare Locală Durabilă (PDLĐ) în Moldova a fost lansată în 2020, beneficiind de un sprijin puternic din partea Delegației Uniunii Europene. A devenit pe deplin operațională odată cu alegerea Grupului Permanent de Coordonare, format din reprezentanți ai semnatarilor avansați, structurilor de sprijin și

EU4Energy

coordonatorilor naționali.

Această platformă reprezintă un format esențial și relevant pentru facilitarea dialogului între cele cinci grupuri principale de părți interesate:

- localități angajate în dezvoltarea durabilă,
- instituțiile responsabile de elaborarea și implementarea politicilor la nivel național,
- instituțiile și instrumentele de finanțare (atât naționale, cât și internaționale),
- societatea civilă,
- sectorul privat.

PDLD are rolul de a facilita și accelera implementarea inițiativelor de dezvoltare durabilă la nivel local, abordând în principal constrângerile legate de absorbția finanțării disponibile pentru eficiența energetică, sursele regenerabile de energie (RES) și adaptarea la schimbările climatice. Platforma este susținută de CoM East pentru a contribui la procesele relevante de luare a deciziilor, însă nu înlocuiește procesul decizional formal, care trebuie să urmeze pașii procedurali prescriși.

Acest eveniment reprezintă cea de-a patra reuniune a PDLD în Moldova și are ca scop continuarea coordonării între părțile interesate implicate, sub egida CoM East.